

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΖΟΥΒ

ΤΡΕΙΣ ΚΟΛΔΑΣΜΕΝΟΙ

ΗΓΑΜΕ και οι τρεις μας στο μακρινό εκείνο νησί του Ειρηνικού Ωκεανού, με την ελπίδα, ότι θα βρισκόμασε εκεί την γαλήνη και ότι θα μπορούσαμε, επιτέλους, να λησμονήσουμε το παρελθόν μας και τις άφορες που μας έκαναν να εξαφανιστούμε απ' τον κόσμο... Δεν άργησαμε, όμως, να καταλάβουμε, ότι μας ήταν γραφτό να πεθάνουμε εκεί σαν σκυλιά, σπίζοντας τον χειμώνα από τις άσταματτες βροχές, λυώνοντας το καλοκαίρι από τη ζέση, αυτών στους λιγοστούς Κανάκους που έμεναν

στο νησί...

Είμαστε κ' οι τρεις τσακισμένοι από τη ζωή, ναυαγία στον άπειρο ωκεανό των ανθρώπινων παθών. Την πρώτη φορά που ομίξαμε στο νησί—θα έλεγε κανείς ότι μια άγνωστη δύναμη μας έσπρωξε και τους τρεις ο' αυτό τον τόπο—χαϊρετήθηκαμε ψυχρά και αδιάφορα... Ήταν φανερό, ότι ο καθένας λογάσιζε να μη βρή κανένα άλλο λευκό στο νησί, γιατί όλοι μας είχαμε λόγους να θέλωμε να ξεχάσουμε τον κόσμο... 'Όσοσο, αφού τόφερε η κατάρα ν' αντιμώσουμε, αναγκαστήκαμε να γίνουμε φίλοι...

—Ονομάζομαι Τζιμ! είπε ο πρώτος, ένας ψηλός και αδύνατος Άγγλος με μαλλιά κατάξανθα, με σθυσμένα μάτια και με πρόσωπο οργωμένο, αλκακωμένο από θαλασσιές ρυτίδες. Κάποτε ανάπηρα μία γυναίκα... Έφτυγε από την αγκαλιά μου για ν' ακολούθησε άλλον... 'Όταν την συνάντησα, ύστερ' από λίγο καιρό, στην Σαγγάη, την σκότωσα!... 'Από τότε, γυρνώντας σαν κολασμένος εδώ και εκεί, προσπαθώντας να ξεχάσω τη λεκρή... Αυτή εινε η ιστορία μου...

—Ονομάζομαι Σαμουήλ! είπε ο δεύτερος, ένας Πολωνός, με πρόσωπο τόσο ώχρω, ώστε έμοιαζε με περγαμνή, με μακρὰ, πεσμένα μουστάκια και με άραιη γενειάδα... 'Αγάπησα κ' έγώ κάποτε μία γυναίκα... Μία μέρα, την ξελόγισα κάποιος άλλος... Την πήρε μαζί του κ' έφυγε... 'Υστερ' από κάμποσο καιρό, τον συνάντησα και τον σκότωσα... Το έστριψα το μαχαίρι, μου στην καρδιά... (Όταν ξεναυθαίμα τη σκηνή αυτή, ανατριχιάζω από ευχαρίστηση...) Δεν μπόρεσα όμως να ξεναυθαίω την αγαπημένη μου... Το κάκου την αναζητώ σαν ο' όλες τις θάλασσες, ο' όλες τις πολιτείες... Και την αγαπώ, την αγαπώ πολύ άκόμα... Και θα πεθάνω χωρίς να την ξεναυθώ... Ναι, θα πεθάνω πολύ σύντομα... Το κατάλαβαίνο... Νοιώθω τη ζωή μου να μου φεύγει μέρα με τη μέρα...

Είπα κ' έγώ τη δική μου ιστορία. Είπα ότι...—μα τί σ' ενδιαφέρει, ανανύστα, αυτά τ' πράγματα; 'Όταν ένας άνθρωπος σπάσει στη δική του κατάπτωση, το καλύτερο που έχει να κάνει είναι να μη μιλάει διόλου για τον έαυτό του...

Σε κείνο το νησί του Ειρηνικού Ωκεανού, ζούσαμε οι τρεις κολασμένοι, σπίζοντας τον χειμώνα από τις άσταματτες βροχές, λυώνοντας το καλοκαίρι από τη ζέση. Ένα παλιό, σαραβαλισμένο γραμμόφωνο, που έφερε μαζί του ο Τζιμ, και μερικές σπασμένες πλάκες, αποτελούσαν την μοναδική μας διασκέδαση... Κάθε μήνα, το ατμόπλοιο της γραμμής μας έφερνε μερικά μουσικά ούτσου και τρεις-τέσσερες εφημερίδες, παίρνοντας γι' αντίλλαγμα διάφορα προϊόντα του νησιού... Και η μέρες μας περνούσαν άργα, υονότνα, με μια πληγή που έθαιρνε στην ψυχή μας σαν άσχημο θουνό... 'Ο Σαμουήλ έλυωνε σιγά-σιγά σαν λαμπάδα. Ήταν πάντοτε σκυθρωπός κι' αμίλητος. 'Η ανάμνηση της αγαπημένης του εξακολούθησε να τον βασανίζει—τυραννικός εφιάλτης που τον έκανε ώρες να κυλιέται γάω και να σπαρατάρ από τ' αναφιλητά... 'Όσο για τον Τζιμ, μεθούσε σαν γνήσιο Άγγλο, οργιζόμενος με τις Ιθαγενείς, τις οποίες είχε ξελογιάσει μέσα σ' ελάχιστο χρονικό διάστημα. Οι σύζυγοι, οι πατέρες και οι αδελφοί των ναυαγικών αυτών, τρομοκρατημένοι από τις απειλές του Τζιμ, δεν τολμούσαν να του κάνουν την παραμικρή παρατήρηση... Πριν περάσει πολύς καιρός, ο Τζιμ είχε σχηματίσει ένα μεγάλο χαρμί... Και

για πρώτη ίσως φορά στη ζωή τους, η γυναίκες του νησιού έκείνου ένοιωσαν το αίσθημα της ζηλοτυπίας. 'Όταν ο Τζιμ έδειχνε ξεχωριστή προτίμηση για μία απ' αυτές, η άλλες της έθγαζαν τ' αμαλλιά και τ' αματία από την μοχθηρία τους...

Οι γυναίκοκαυγάδες αυτοί, το σαραβαλισμένο γραμμόφωνο και η εφημερίδες που παίρναμε κάθε μήνα, μάς έκαναν να σκοτώνουμε όπωσδήποτε την φριχτή ανία μας...

Μία μέρα, μία μέρα που και αυτές άκόμα η πέτρες έλυωναν από τη ζέση, ο Τζιμ ήρθε και με βρήκε στην καλύβα μου, μεθυσμένος όπως πάντα.

—'Ο Σάμ εινε άσχημα! μου είπε. Πολύ άσχημα... Έλα να τον δης, να του δώσεις λίγο κουράγιο... Δεν φαντάζομαι, όμως, να ξεναυθί την ανατολή του ήλιου...

'Ο Τζιμ έμενε μαζί με τον Πολωνό σε μια καλύβα που θρισκόταν σε άρκτη απόσταση μακριά από τη δική μου. 'Η σκέψη ότι θα έκαναν τόσο δρόμο κάτω από τον ήλιο, δεν μ' ένθουσίαζε διόλου. Και προσπαθούσα στην άοχη ν' αποφύγω αυτόν τον περίπατο. Μά ο Τζιμ επέμενε τόσο πολύ, ώστε κατάλαβα ότι ο Σαμουήλ θα ήταν πραγματικά άσχημα. Και άκολουθήσα τον Άγγλο.

Βρήκα τον Σαμουήλ εαπλωμένο στο στρώμα του. Με την πρώτη ματιά που του έριξα, είδα ότι θρισκότανε πράγματι σ' έλεεινή κατάσταση. Τά μαγουλά του είχαν θαбуουλώσει σε θαμνό σ' οχηματίζουν δυο λάκκους, γεμάτους ιδρώτα, τ' αχλεί του ήσαν μελανιασμένα και τ' αματία του είχαν την άνησχη και πυρετώδη εκείνη λάμψη που έχουν μονάχα τ' αματία των έτοιμο-θανάτων.

Κάθησα δίπλα του και προσπάθησα και τον ρώτησα με προσποιητή εὐθυμία:

—Τί γίνεσαι, Σαμουήλ;

—Πεθαίνο! μου αποκρίθηκε κείνος, με θραχινή υπόκοψη φωνή, που φαινότανε σαν να βγαίνει από ένα βαθύ μνήμα.

—Τί εινε αυτά που λές! τραύλιος ο Τζιμ, πλησιάζοντας στο στόμα του ένα μουσικό ούτσου. 'Εού θα μιά βάψαμε πρώτα δίλους και ύστερα θ' απεθάνεις... χά, χά, γά!...

—Πεθαίνο, επανάλαβε ο Πολωνός, με παράξηνη απάθεια, σαν να μην τον τρώγαζε διόλου ο θάνατος.

'Ανασήκωσα τους ώμους μου, άνοιξα μία εφημερίδα που θρέθηκε στο τραπέζι, και άρχισα να την διαβάζω για να δείξω στον έτοιμοθάνατο ότι δεν έπαιρνα στα σοβαρά τ' λόγια του, ότι δεν άνησυχούσα διόλου για την κατάσταση του... 'Ο Τζιμ έββαλε μία πλάκα στο γραμμόφωνο... Ένας παλιός σκοπός άκούστηκε—μιά μουσική σκουριασμένη, που τρυπούσε τ' αυτιά. 'Η πλάκα ήταν τόσο παλιά, τόσο παλαιά!...

—Πεθαίνο! είπε για τρίτη φορά ο Πολωνός. Και, τη φορά αυτή, η φωνή του είχε πάρει έναν τόνο τόσο σπαραγτικό, ώστε ένοιωσα το δυνατό ρίγος του θανάτου ν' άγκαλιάζει δλόκληρο το σώμα μου...

Ξαφνικά, μήκε στο δωμάτιο μία γυμνή Ιθαγενής, μία από τις άμέτρητες φίλες του Άγγλου.

—Έλα εδώ! της είπε με προστατευτικό τόνο ο Τζιμ.

Έκείνη τον πλησίασε με ύποταγη σκυλιού και κάθησε στα γόνατά του. 'Ο Τζιμ ξανάφερε στο στόμα του το μουσικό με το ούτσου, που δεν το είχε αφήσει από το χέρι του και ύστερα έβαλε και την Ιθαγενή να πιή... Κυττάχτηκαν στα μάτια και γέλασαν και οι δύο...

'Η θραχινή μουσική του γραμμόφωπου, το λαχάνιασμα του Σαμουήλ και τ' άπιπθητικά γέλια του ζευγαριού προκαλούσαν έναν άδουνηρ έρθεσμο στα νεύρα μου, χαλαρωμένα από την υπερβολική ζέση...

—Ρεβέκκα!... φώναξε ξαφνικά. Ρεβέκκα!... Δεν θα σε ξεναυθώ!...

Στο άκουσμα αυτού του δνόματος, ο Τζιμ τινάχτηκε από την καρέκλα του, αδιαφορώντας για τη φίλη του, που έπεσε θασαρεία στο πάτωμα. Πλησίασε τον Σαμουήλ, έσκυψε από πάνω του και τον κύταξε με μάτια όρθαναχτα. 'Αλλ' ο έτοιμοθάνατος δεν τον άντελήθη...

—Ρεβέκκα! Πού είσαι, Ρεβέκκα! επανάλαβε ο Πολωνός.

—Ρεβέκκα, λοιπόν, την έλεγαν την αγαπημένη σου; ρώτησε

'Η Ιθαγενής κάθησε στα γόνατά του...

ο Τζιμ, τραντάζοντας τον Σάμ από τους δώμους γιά να τον υπερέρη από το θύθος του.

-Ναι!.. Είχε ώραίο όνομα.
-Από πού ήταν;
-Από τη Βαρσοβία!..
-Από τη Βαρσοβία!.. φώναξε ο Τζιμ όπισθοχωρώντας. Και πώς ήταν;
-Ήταν ώραία... τραύλιος ο Πολωνός, ενώ ένα έλαφρό χαμόγελο φώτιζε την κερκία του όψι. Ήταν ψηλή, με μαύρια μάτια... Και είχε τρείς έληες από άριστερό μάγουλο... Μιά μέρα την έχασα... Και από τότε δεν την ξανάδα... Ρεβέκκα! Ρεβέκκα!!

Ο Τζιμ έπεσε σ' ένα σκαμνί που θρέθηκε μπροστά του και σκέπασε το πρόσωπό του με τά δυό χέρια του... Τόν κτύπησε παραξενεμένος. Μιά όποφια πέρασε από τόν νού μου... Αυτό, όμως, που σκέφτηκα, ήταν τόσο τρομερό, ώστε δεν μπορούσα, δεν τολμούσα να τό πιστέψω...

Ξαφνικά, ο Τζιμ ζέσπασε σε δυνατά αναφυλλήτά. Σπάραξε έλόκληρος από τούς λυγμούς... Τά χείλη του ψιφύριζαν ακατάλληλα λόγια...

Ο έτοιμοθάνατος δεν πρόσεξε, δεν κατάλαζε τίποτα... Τά μάτια του όλοένα βασίλευαν... 'Η μύτη του άρχισε να φέγγει... 'Ανοιγόκλεινε τά χείλη του σάν διψασμένος. Σε μία στιγμή, έθγαλε μία δυνατή κραυγή:
-Ρεβέκκα!..

Και ύστερα έμεινε ακίνητος...

Πέρασαν κάμποσες στιγμές θασειάς σιωπής. 'Η 'Ιθαγενής είχε μαζερί τη σε μία γωνιά, τρέμοντας από τό φόβο της... 'Ο Τζιμ κ' έγινε κυτταζόμεστε άμυλητοι, με τά μάτια πεταγμένα έξω από τίς κόγχες, χωρίς να έχουμε τί δύναμη να γυρίσουμε τό κεφάλι μας πρós τό μέρος του Πολωνού.

-Πέθανε; με ρώτησε τέλος ο Τζιμ.

Κούνησα καταφατικά τό κεφάλι μου.

-Κατάλαξες τίποτα; έξακούθησε ο 'Αγγλος.

-Θυμήθηκα τήν όποφια που είχε περάσει από τό νού μου πριν από λίγη ώρα.

-'Η γυναίκα, λοιπόν, που σκότωσε, τραύλιος ήταν ή...
-Ναι, ήταν ή Ρεβέκκα!..

άποκρίθηκε ο Τζιμ. Θά τήν γνώρισα καθώς φαίνεται πολύ άσρόγερα από τόν Σαμουήλ... Διαβολεινών γυναίκα... Δεν μπορούσε να μείνη σε μία άγκαλιά... Είχε τό διάβολο μέσα της... Μά τήν άγαπά ακόμα!... Δυστυχισμένη Σάμ!... Τώρα καταλαβαίνω πόσο θά ύπόφερες!...

...Ο Σαμουήλ ήταν εξαπλωμένος ακίνητος στο στρώμα του. 'Η 'Ιθαγενής εξακολουθούσε να τρέμη στη γωνία της και ή χαλασμένη πλάκα του γραμμοφώνου να σκορπίζει τήν παράφωνη μουσική της...

MARGUERITE JOUVE

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΝΑΣ

Ο λοχίας (στους φαντάρους).—Πειθαρχία, βρέ, θά πη να είσαι πάντοτε κατώτερος...και από τόν εαυτό σου ακόμα!..

Ο λοχίας.—Ο προσηματό του στρατιώτου είνε να κάθεται στη γραμμή και να μην ξινεται ούτε δεξιά, ούτε άριστερά, ούτε κοινούτα να τόν τρώνε, ούτε σκυλιά!.. Μπάρκατι!..

Ο άνθυπολοχαγός (κατά τά γυμνάσια).—Όμιλώ πρós σάς τούς νοημόνους. Όταν λέω εάλτε, πρέπει να σταματάτε, να γινόσαστε δηλαδή...στιλιάρια άλατος!..

Ο δεκανέας (σ' έναν άδιόφωτο φαντάρο).—Άτιμε, κτήνος, άγαμία του 'Όλυμπίου Διός, μασκαρά, φάντασμα τής κοινωνίας! Άν είχα μαζί μου τόν...ξίφια μου (τό ξίφος), θά σκότανα τό...κεφάλαιον (κεφάλι)!

Ο λοχίας.—Δεκανέα, να διδάξης στους στρατιώτες γιατί μς έκάλεσε εδώ ή Πατρις. 'Η Πατρις μς έκάλεσε εδώ για να ύπακούου- με, γιατί έχει ο άφέντης μας άφέντη κ' ο άφέντης παραφέντη, τό όποιον κ' έγώ ύπακούω στους άνωτέρους μου!..

Ο θαλαμοφύλαξ (πρós έναν φαντάρο, μετά τό σιωπητήριο).—Κλείσε, βρέ σι, τά μάτια σου!

Κλείσε, βρέ σι, τά μάτια σου!

Ο στρατιώτης.—Μά δεν νυστάζω, κύρ δεκανέα.

Ο θαλαμοφύλαξ.—Δέν έξορω έγώ! Ο κανονισμός λέει να... νυστάξης!..

Ο ταγματάρχης (σ' έναν φαντάρο).—Άκουσε, παιδί μου, ο στρατιώτης όφείλει να είνε έρωμένος, δηλαδή...πατριδουανής!

Ο λοχίας (κατά τη θεωρία).—Ο στρατιώτης, αφού άπομάθει τούς στρατιωτικούς κανονισμούς, κάνει τό όπλο και...χτυπάει κατά τής εναντιότητος!..

Ο δεκανέας (κατά τη θεωρία).—Ο στρατιώτης όφείλει να ύπακούη τούς άνωτέρους του μετά θρησκευτικής εύλαθείας. Θρησκευτική εύλάβεια θά πη...είνε λέξις όλης τής οικομένης... Π. χ. 'Εμείς πιστεύουμε στο Χριστό, είνε όμως κ' άλλοι χριστιανοί, που δεν πιστεύουν ούτε τήν 'Αγία Τριάδα... Καταλάβατε;

Ο έπιλοχίας.—Ο στρατιώτης, βρέ σεις, δεν πρέπει να έχη άδράνειαν, διότι τότε είνε κηφήνας! Κηφήνας θά πη ένα πουλί, που είνε στην 'Αμερική, που άμα φάει τό φαί του, γέρνει τό κεφάλι και δέν ζητάει άλλο!..

Ο λοχίας.—Τό πλάσμα τής καρραβανός πρέπει να τό λαμβάνη ένας έκαστος άυτοπροσώπως και όχι να δίνη σε άλλους να τού τήν πλένον, διότι τότε...βράσε πειθαρχία!..

Ο λοχίας.—Τό πλάσμα τής καρραβανός πρέπει να τό λαμβάνη ένας έκαστος άυτοπροσώπως και όχι να δίνη σε άλλους να τού τήν πλένον, διότι τότε...βράσε πειθαρχία!..

Στη θεωρία : Ο δεκανέας (διαβάζει τόν κανονισμό).—'Απόκριψις ή άγορά πράγματος άνήκοντος εις τό δημόσιον, τιμωρείται, κλπ... Ο λοχίας τών ευζώνων.—Στάσου, στάσου, να τούς τό Ξηγήσω... Μάγουρ φειδί κ' κουλουθό που σάς έπαγ; νηλαδής άν...άπουκρηψτε στην άγουρά! Μπάρκατι!

Ο άνθυπολοχαγός (πρós τούς στρατιώτες του λόχου).—'Εσείς που πάντοτε άδειες διανικτερείσασ; να προσέχετε να μην κατατρέχετε εις τας όδοις μετά τό...άποχωρητήριο!..

Στη θεωρία : Ο δεκανέας.—Γιά να σάς πώ... Πρέπει να προσέχετε όταν έγώ σάς μιλάω και σάς...ανάφτύσω τά πράγματα. Γιατί σάς τάδοκε, βρέ, ο Θεός! άντι; Γιά γ' άκούτε. Γιατί όταν δέν άκούτε, δέν άκούτε!..

ΑΝΕΚΔΟΤΙΚΑ

Ο 'ΠΡΙΓΚΗΠΑΣ'

Όταν ο βασιλεύς τής 'Αγγλίας 'Εδουάρδος ήταν άκόμη διάδοχος, έπήγε μία μέρα στα κτήματά του του Γουίνδσορ όλομόναχος, αλλά δέν βρήκε εκεί κανέναν άλλον εκτός από ένα μικρό θσοκόπουλο. Τό ρώτησε λοιπόν που είχαν πάει οι έπιστάτες τών κτημάτων.

-Και ποιός είσαι σύ, που ρωτάς; τόν ρώτησε το θσοκόπουλο.
-Ο πρίγκηπας.. Έκανε γελώντας ο 'Εδουάρδος.
-Μαρέ!...πρίγκηπας! φώναξε κοροϊδευτικά ο μικρός. Και θάζοντας κοροϊδευτικά τό χέρι του στη μύτη του, ξαναφώναξε:

-'Αιντε άπ' εδώ που φαντάσθηκες πως θά με γελάσης!

Ο μικρός δέν είχε κ' άδικο, γιατί ο 'Εδουάρδος ντυνόταν τόσο άπλά, όσο λίγοι άπ' τούς μικροαστούς τής πρωτευούσης του.

